

**PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS,
BIEDRĪBU UN NODIBINĀJUMU, AKTĪVU CIVĒKU
KONSULTĀCIJA RISINĀJUMIEM
BĒGĻU UZŅEMŠANAS JAUTĀJUMU KOORDINĒŠANAI LATVIJĀ
2015**

Kad: Pirmdien, 2015. gada 26. oktobrī

Kur: *Nordic Club House* telpās; Kalēju ielā 3, Rīgā.

Kas piedalās: Valsts pārvaldes institūcijas, nevalstiskās organizācijas (NVO) un aktīvi Latvijas valsts iedzīvotāji – tie, kuri vēlas un var sadarboties atbalstam bēgļu uzņemšanai Latvijā.

Konsultācijas nepieciešamības pamatojums:

- 1) Ir cilvēcīgi būt cilvēcīgiem pret cilvēkiem un sniegt atbalstu tiem, kas ierodas Latvijā, bēgot no kara vai autoritatīvu valstu režīmiem.
- 2) Bēgļu uzņemšanai un integrācijai Latvijā nepieciešama koordinēta valsts, pilsoniskās sabiedrības un Latvijas iedzīvotāju sadarbība un rīcība. Latvijas biedrības un nodibinājumi pastāvīgi piedāvā risinājumus dažādiem izaicinājumiem un problēmām sabiedrībā, kur valsts, pašvaldības vai privātais sektors to nevar sniegt. Arī bēgļu uzņemšanas un integrācijas jautājumos pilsoniskā sabiedrība un NVO vēlas atbalstīt valsts centienus radīt gudru sistēmu bēgļu uzņemšanai un integrācijai, kā arī piedāvāt savus risinājumus, resursus un iesaisti.
- 3) NVO sektorā ir vairākas nozīmīgas organizācijas, kas ar bēgļu migrācijas tēmām strādā jau daudzu gadu garumā, līdz ar to uzkrājušas ievērojamu pieredzi un veikušas vērtīgu ekspertīzi, taču šīm organizācijām nav iespējas patstāvīgi atrisināt visus ar bēgļu uzņemšanu un integrāciju Latvijā saistītos izaicinājumus ierobežotu resursu dēļ. Tomēr, saasinoties diskusijām par šo problēmu, ir izveidojies plašs cilvēku un NVO loks, kas vēlas iesaistīties atbalsta sistēmas izveidošanā un nodrošināšanā, un ir gatavi piedalīties arī tās realizācijā. **Sadarbojoties** plašākam NVO un aktīvo cilvēku lokam, iespējams radīt daudzveidīgākus un ilgtspējīgākus risinājumus migrācijas krīzei Eiropā un Latvijā, un šāda tikšanās palīdzēs apzināt un koordinēt NVO un pilsoniskās sabiedrības resursus, kā arī iespējas līdzdarboties šo jautājumu risināšanā.

DARBA KĀRTĪBA

- 9:00 - 9:30 Dalībnieku ierašanās un reģistrācija
- 9:30 - 9:45 Pasākuma atklāšana
- 9:45 - 11:30 **Situācijas apzināšana un rīcības virzienu iezīmēšana:**
- 20': Konteksts: ieskats aktuālajā problēmā
Dace Akule, Sabiedriskā politikas centra "Providus" direktore

30': Valsts plānotā rīcība: Iekšlietu ministrijas darba grupas ziņojums
Dimitrijs Trofimovs, Iekšlietu ministrijas valsts sekretāres vietnieks

30': Pieredze un idejas NVO piedāvājumam:

- 5' Rasma Pīpiķe, Latvijas Pilsoniskā alianse
- 5' Sandra Zalcmane, Patvēruma „Drošā māja”
- 5' Anhelita Kamenska, Latvijas cilvēktiesību centrs
- 5' Rita Vectirāne, Latvijas Pašvaldību savienība

30': Jautājumi, atbildes, diskusija, viedokļi konstruktīvā veidā

11:35-12:30 Pauze enerģijas atgūšanai

12:30-12:35 Ievads risinājumu konsultāciju darba uzdevumos

12:35 – 15:00 **Paralēlās risinājumu konsultācijas:**

15' Darba grupas vadītājs sniedz ieskatu tēmā, izklāstot mērķi tēmas izvēlei

15' Visu dalībnieku savstarpējā iepazīšanās

2h Darbs risinājumiem pēc noteiktas grupas moderatora noteiktas kārtības

1. POLITIKAS INICIATĪVAS - sabiedriskās politikas centrs “PROVIDUS”

Strādāsim pie rekomendācijām/politikas iniciatīvām patvēruma meklētāju uzņemšanas un bēgļu integrācijas jomā. Pēc neliela situācijas novērtējuma, radīsim idejas par vēl nepieciešamām izmaiņām valsts politikas līmenī, kā arī vērtēsim un papildināsim Indikatīvo rīcības plānu to personu pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā (Plāns), kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība.

2. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA JEB PAKALPOJUMU GROZS UN VAJADZĪBAS - Drošā māja un Latvijas Samariešu apvienība

Darba sesijā pārrunāsim indikatīvajā rīcības plānā jau ietvertos sociālā atbalsta instrumentus kā, piemēram, pabalstus un to apjomu, bāriņtiesu un sociālo dienestu līdzdalību, u.t.t., kā arī NVO potenciālās iespējas sniegt papildus sociālo atbalstu, formulējot iespējamus atbalsta veidus, mērķus, apjomu un to sniegšanai pieejamos un nepieciešamos resursus.

3. JURIDISKAIS ATBALSTS IEGŪSTOT STATUSU – Latvijas Cilvēktiesību centrs

Kaut arī patvēruma meklētājiem ir tiesības lūgt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, lai pārsūdzētu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) negatīvo lēmumu tiesā, starptautisko organizāciju rekomendācijas un prakse liecina, ka juridiskās konsultācijas un juridiskā palīdzība ir nepieciešama jau no paša sākuma – patvēruma meklētājam ierodoties Latvijā. Ir svarīgi sekot līdzi tam, lai patvēruma meklētājs netiek izraidīts uz valsti, kur var saskarties ar vajāšanu vai smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem. Juridiskā palīdzība skar ne tikai konsultācijas un pieteikumu tiesā sagatavošanu, bet arī informācijas apkopošanu par izcelsmes valstīm un īpašas zināšanas darbam ar mazāk aizsargātām grupām (nepilngadīgie, personas ar īpašām vajadzībām, vardarbības upuri utt.). NVO, juristi, kā arī citi speciālisti, ir personas, pie kurām patvēruma meklētāji bieži vien vēršas pēc palīdzības. Diskusijas mērķis ir pārrunāt aktuālos jautājumus, kas skar juridisko darbu ar patvēruma meklētājiem, identificējot iespējas, esošos resursus, problēmas, risinājumus un sadarbību.

4. NODARBINĀTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA – Izglītības attīstības centrs un Nodarbinātības Valsts Aģentūra

Apzināsim esošos resursus (programmas, efektīvas un mērķtiecīgas metodiskās pieejas, sadarbības formas, materiālus, ekspertīzes, ekspertus u.c.), kuri jau ir biedrību un nodibinājumu praksē, lai tos eventuāli izmantotu bēgļu uzņemšanas vajadzībām Latvijā pieaugušo izglītībā. No apzināto resursu klāsta veidosim piedāvājumu dažādām iesaistīto mērķa grupām, reaģējot gan uz aktuālajām vajadzībām īstermiņā, gan ilgtermiņā. Apzināsim biedrību un nodibinājumu iespējas iesaistīt cilvēkus darbā, kā arī pārrunāsim labās/sliktās prakses piemērus citās organizācijās, kuras jau ir strādājušas ar bēgļiem – kā šīs personas tiek nodarbinātas un profesionāli apmācītas, kādi aspekti jāņem vērā, kādi ir kavējošie faktori.

5. SABIEDRĪBAS IZPRATNE – fonds atvērtai sabiedrībai DOTS

Sabiedrības izpratne ir viens no veiksmīgas integrācijas nosacījumiem. Valsts iestādes var izstrādāt perfektus integrācijas plānus, izveidot labu infrastruktūru, bet patiesā integrācija nenotiek noslēgtā telpā un vidē. Tā notiek komunikācijā ar citiem cilvēkiem. Integrācija ir divu virzienu process – bēgļi apgūst latviešu valodu, mūsu kultūru un tradīcijas, bet mēs cenšamies saprast viņus, viņu kultūru un izcelsmes valstis. Veiksmīgajai bēgļu integrācijai nepieciešama ne tikai sabiedrības izpratne, bet arī līdzdalība. Savukārt integrācijas veiksmes stāsti vairo sabiedrības pozitīvu attieksmi pret pieņemtajiem bēgļiem. Šajā grupā plānojam apkopot pieejamos resursus un kopīgi domāt par sabiedrības izpratnes veicināšanas un „grass-roots” integrācijas praksēm.

6. VESELĪBA – onkoloģisko pacientu atbalsta biedrība “Dzīvības koks”

Identificēsīm veselības jomas izaicinājumus un iespējamus risinājumus patvēruma meklētāju kontekstā, apkopojot pilsoniskās sabiedrības zināšanas un iespējas risināt potenciālos problēmu jautājumus. Veselības nozares izaicinājumi tiks aplūkoti no patvēruma meklētāju, veselības nozares profesionāļu un sabiedrības skatu punkta.

7. BĒRNU GRUPA – Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija

Bērni, kuri ieradīsies Latvijā ar savām ģimenēm vai jau zaudējuši vecākus, prasīs īpašu uzmanību un ātru sabiedrības iesaistīšanos, kas skar dažādas rīcībpolitikas jomas. Līdzās valsts institūcijām ir virkne atbalsta veidu kā NVO var iesaistīties bēgļu bērnu uzņemšanā un atbalsta sistēmas veidošanā. Darba grupā apzināsim NVO gatavību, iespējas un vajadzības sekmīgam darbam organizējot darbu bēgļu bērnu uzņemšanā. Pārdomām, īpašu uzmanību vēršam uz tādām īpašām tēmām kā “kara bērns” un kara pieredzes ietekme, atšķirīgā kultūrvidē un tās ietekme uz bēgļu bērnu socializāciju Latvijā, kā arī ārpusskolas nodarbību nozīme bēgļu bērnu integrācijai.

15:00-15:30 Pauze enerģijas atgūšanai

15:30-16:30 Konsultāciju ziņojumi no darba grupām un paralēli rezultātu vizualizācija, Inese Vaivare, LAPAS direktore

16:30-17:00 Turpmākā koordinēšanās, nākamie soļi un noslēgums

* Konsultācijas laikā tiks radīts “apņemšanās dokuments”, ko vēlāk publiskosim

* Konsultācijas laikā būs pieejama „resursu siena”, uz kuras varēs atstāt informāciju ar savu pienesumu, ko esiet gatavi darīt, palīdzēt, sniegt pienesumu ar risinājumiem

* Pirms pasākuma, pasākuma laikā un pēc pasākuma būs pieejama elektroniskā anketa, kur organizācijas varēs sniegt informāciju par saviem piedāvātajiem pakalpojumiem noteiktās jomās.

* Konsultāciju rīko: Latvijas Samariešu apvienība, „Patvērums „Drošā māja””, Sabiedriskās politikas centrs „Providus”, Starptautiskā Migrācijas organizācija Latvijā, Latvijas Cilvēktiesību centrs un Latvijas Pilsoniskā alianse, Fonds atvērtaī sabiedrībai Dots, Latvijas Platforma attīstības sadarbībai, Izglītības attīstības centrs, resursu centrs sievietēm „Marta”, Rīgas senioru alianse “Rasa”, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija, onkoloģisko pacientu atbalsta biedrība “Dzīvības koks”, biedrība “Ascendum”, Nodarbinātības valsts aģentūra, Nordic club house.

